

Verdieping: alweer een akkoord?...

Voor onderdeel 3 van deze werkvorm hebben de leerlingen per tweetal een mobiele telefoon met internet nodig. U kunt er ook voor kiezen deze werkvorm in een ruimte met voldoende computers te doen.

Korte omschrijving werkvorm:

Regeerakkoord, lenteakkoord, sociaal akkoord en nu weer een begrotingsakkoord of heet het nou een herfstakkoord?...Hoe komt het dat we in Nederland zoveel akkoorden hebben? Wat zijn de voor- en nadelen ervan? En wat zijn het voor akkoorden? De leerlingen lezen een kort artikel over het Nederlandse poldermodel, gaan zelf op zoek naar meer informatie over akkoorden op het internet en vormen zich vervolgens een mening over de Nederlandse overlegcultuur door er een betoog over te schrijven.

Leerdoel:

- Leerlingen leren wat de Nederlandse traditie van het 'polderen' is en welke rol een akkoord daarbij speelt.
- Leerlingen vormen zich een mening over de Nederlandse overlegcultuur.

Bronnen:

http://nl.wikipedia.org/wiki/Akkoord_van_Wassenaar

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Regeerakkoord>

http://nl.wikipedia.org/wiki/Sociaal_akkoord_van_april_2013

http://www.powned.tv/nieuws/politiek/2013/10/meerderheid_kiezers_voor_akkoo.html

Duur:

30 minuten

Handleiding:

1. Geef een korte uitleg over het begrotings- of herfstakkoord. U hoeft niet precies uit te leggen wat er is afgesproken. Vertel dat vrijdag een begrotingsakkoord is gesloten. Vraag of de leerlingen weten wat voor akkoord dat is. Zorg dat in ieder geval aan bod komt dat een aantal oppositiepartijen, namelijk ChristenUnie, SGP en D66 met 'het-VVD-en-PvdA-kabinet' tot een akkoord is gekomen over de begroting van 2014 en dat het eerdere akkoord met sociale partners hierin een rol heeft gespeeld. Nederland staat bekend om zijn overlegcultuur, waar dit akkoord weer een mooi voorbeeld van is: na uitgebreid overleg worden compromissen gesloten en besluiten genomen.
2. Deel de leestekst met de bijbehorende vragen uit. Zet de naam 'Akkoord van Wassenaar' als anker op het bord. Laat een leerling de leestekst hardop voorlezen voor de klas. Stel vervolgens de leerlingen de vraag die bij de tekst hoort en bespreek de antwoorden.
3. Geef de leerlingen de opdracht om in tweetallen binnen 5 minuten zoveel mogelijk (namen van) Nederlandse akkoorden op te schrijven, inclusief een korte uitleg van wat voor akkoord het is. Ze mogen hierbij hun mobiele telefoon met internet gebruiken of de computers in de ruimte waar u zich bevindt. Tip: zijn uw leerlingen gevoelig voor competitie? Dan wint het groepje met de meeste akkoorden de eeuwige roem! Bespreek de gevonden akkoorden door een genummerde lijst op het bord te maken.

4. Projecteer de webpagina http://www.powned.tv/nieuws/politiek/2013/10/meerderheid_kiezers_voor_akkoord.html op het scherm en bespreek kort dit nieuwsbericht. Geef de leerlingen de opdracht om in 10 minuten een kort betoog met maximaal 3 argumenten te schrijven als antwoord op de vraag die wordt gesteld: "Vindt u het goed voor Nederland dat er een akkoord is gesloten?". Afhankelijk van de tijd die u heeft en wilt gebruiken voor deze werkvorm, kunt u enkele of meerdere leerlingen het betoog laten houden voor de rest van de klas of groep.
5. Tot slot kunt u met de leerlingen (na)bespreken waarom in de huidige politieke situatie in Nederland meer akkoorden voorkomen.

Leestekst en vragen

Deze tekst gaat over wat het poldermodel is.

Het poldermodel

Veel overleggen en net zo lang praten tot iedereen het eens is: in het zogenaamde poldermodel is het vooral van belang dat we er samen uit komen. Het poldermodel houdt in dat in Nederland veel overlegd wordt tussen de overheid, werkgevers, vakbonden en andere organisaties om zo samen tot een oplossing te komen.

Zo'n afspraak werd in 1982 gemaakt tussen regering, werkgevers en werknemers. Deze afspraak werd het Akkoord van Wassenaar genoemd. In het akkoord werd afgesproken dat de lonen gematigd werden en dat werknemers in ruil daarvoor arbeidstijdverkorting kregen. Dit houdt in dat het totaal aantal dagen dat een werknemer per jaar moet werken minder wordt.

Ook internationaal is het Nederlandse poldermodel bekend. In Nederland is in vergelijking met andere landen veel minder sociale onrust en zijn er minder stakingen en protesten. Politici uit andere Europese landen wilden in de jaren negentig graag weten hoe het poldermodel werkt en hoe je dit voor elkaar krijgt.

De laatste jaren was er ook kritiek op het poldermodel. Als je steeds maar iedereen tevreden wilt houden worden niet altijd echte keuzes gemaakt. Door langdurige adviesprocessen duurde het vaak lang tot er een beslissing werd genomen. Soms zorgde het lange overleggen voor slappe compromissen.

Sinds afgelopen voorjaar lijkt het poldermodel weer terug in de Nederlandse politiek. Na lang overleg tussen het kabinet, vakbonden en werkgeversorganisaties werd in april een sociaal akkoord gesloten. Er zijn afspraken gemaakt waar alle drie de partijen het mee eens zijn.

Vragen

- a) Noem een voordeel van het poldermodel.
- b) Noem een nadeel van het poldermodel.

Antwoordmodel

Stap 2: Vragen bij leestekst

- a) Noem een voordeel van het poldermodel.
Door veel te overleggen worden besluiten zonder conflict genomen. Bovendien worden organisaties uit de samenleving betrokken bij de besluitvorming. Belangrijke beslissingen worden niet zomaar genomen zonder hen te raadplegen.
- b) Noem een nadeel van het poldermodel.
Het kan lang duren voordat er een beslissing genomen is. Bovendien kan er tot een compromis besloten worden waar niemand echt blij van wordt.

Stap 3: Mogelijke akkoorden

Begrotingsakkoord:

In een begrotingsakkoord maken de Tweede Kamer en het kabinet afspraken over de begroting van het komende jaar.

Regeerakkoord:

Een regeerakkoord of coalitieakkoord is een overeenkomst tussen de fracties van twee of meer politieke partijen in het parlement die een coalitieregering vormen. Het akkoord is het resultaat van de informatiefase van de kabinetsformatie en het regelt de politieke uitgangspunten voor de komende kabinetsperiode. Het is een meerjarige agenda voor het kabinetsbeleid.

Centraal of sociaal akkoord:

Het Centraal Akkoord of ook wel 'Sociaal Akkoord', is een afspraak tussen de werknemersbonden en werkgeversorganisaties en de overheid over de loonontwikkeling en andere arbeidsvoorwaarden. Deze afspraak is een richtlijn voor alle cao's die overeenkomstig het centraal akkoord moeten worden aangepast.

Andere akkoorden:

Naast bovenstaande soorten akkoorden zijn er natuurlijk nog veel meer verdragen en overeenkomsten die ook 'akkoord' worden genoemd en met die naam vindbaar zijn op het internet (Onderwijsakkoord, Energieakkoord, Kunduzakkoord, Lenteakkoord etc.). In het kader van deze opdracht geldt dat er geen foute antwoorden bestaan, mits de leerlingen naar uw mening voldoende kunnen uitleggen wat voor akkoord het is of was. Het leerdoel is dat leerlingen zich realiseren dat we in de Nederlandse politiek graag en veel met akkoorden werken, vandaar dat ze zo vaak voorkomen.

Stap 5: Tot slot

De regeringspartijen hebben weliswaar de meerderheid in de Tweede Kamer, maar niet in de Eerste Kamer. Daarom heeft de huidige regering akkoorden met oppositiepartijen nodig om ook in de Eerste Kamer een meerderheid voor haar voorstellen te krijgen. Anders worden de plannen van het kabinet niet goedgekeurd en kunnen vervolgens niet worden uitgevoerd. Deze situatie is in de Nederlandse geschiedenis nog niet vaak voorgekomen, vandaar dat akkoorden nu meer dan gebruikelijk nodig zijn om het regeringsbeleid te kunnen uitvoeren.